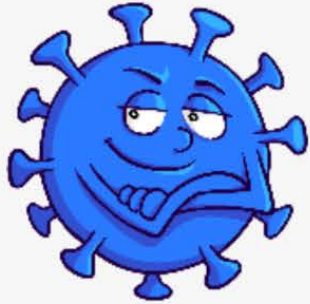

اوردمهاله کووید: حقایقو بادی خان پوه کری

د کووید-19 واکسین
ومومی!

د کووید-19 درملنه
ومومی!

د پوستن د عامی روغتیا کمیسیون
د ساری ناروغیو اداره
1010 Massachusetts Avenue
Boston, MA 02118
www.bphc.org
617-534-5611

د اوردمهاله کووید عامی نینې

تنفسي او زړه اړوند

- په تنفس کې مشکل
- یا ساه لنډې توخی
- د سینې درد
- د زړه تیزه
- ضربه یا ټکان

نور

- د مفصلونو او
- عضلاتو درد
- سرې دانې
- د میاشتني دورې
- بدلونونه

هضمي

- نس ناستی
- د معدې درد

عمومي

- سټری یا داسی
- سټری یا چې په
- ورځني ژوند کې
- مداخله کوي
- هغه نینې نیناني
- چې د فزیکي
- یا ذهني هڅو
- وروسته بدتره
- کیری تبه

عصبي

- په فکر کولو او
- تمرکز کولو کې
- مشکل
- د سر درد
- د خوب مشکلات
- سټری یا کله چې
- تاسو ودریرئ
- د استنتاج او سنتي
- احساس
- کول په بوی یا
- خوند کې بدلون
- خپګان او
- اضطراب

ایا ماشومان په اورد مهاله کووید باندی اخته کیدی شي؟

د کووید څخه وروستي شرایط په ماشومانو او لویانو کې لږ عام ښکاري، مگر اوردمهاله اغیزمن کیدی شي. ځوان ماشومان ممکن د هغو ستونزو په بیانولو کې ستونزه ولري چې دوی ورسره مخ دي.

د ښوونځي مدیران، مشاورین، او نرسان کولی شي د کورنیو او د روغتیا پاملرنې متخصصینو سره کار وکړي ترڅو د کووید څخه وروستي شرایطو کې ماشومانو ته مرستې چمتو کړي، په ځانګړې توګه هغه کسان چې فکر کوي، تمرکز کوي، یا فزیکي ستونزې لري.

د اورد مهاله کووید نینې نیناني څه دي؟

د کووید څخه وروستي شرایط کیدلی شي د روانو روغتیایي ستونزو پراخه لړۍ ولري؛ دا شرایط کیدلی شي اونۍ، میاشتي یا ډیر اورد وي. ځینې وختونه نینې حتی لري کیدی شي یا دوباره بیرته راشي.

اوردمهاله کووید څه شی دی؟

ځینې خلک چې په ویروس اخته شوي دي د کوم لامل چې کووید-19 کیدلی شي د دوی انتان څخه اوردمهاله اغیزی تجربه کړي. اورد مهاله کووید د اورد واتن کووید، د کووید څخه وروسته حالت، او اوردمهاله کووید په نوم هم پیژندل کیدی شي.

څنگه کولای شو چې د اورد مهاله کووید مخه ونیسو؟

د کووید څخه وروسته ناروغی د مخنیوي غوره لاره دا ده چې خپل ځان او نور له ناروغی څخه وژغورئ. د وړ کسانو لپاره، د کووید-19 په وړاندې د واکسین سره تازه پاتې کیدل کولی شي د کووید-19 د انتان د مخنیوي او د جدي ناروغی په وړاندې ساتنه کې مرسته وکړي.

څوک په اوردمهاله کووید پاندي اخته کیری؟

ډیری وختونه هغه خلک چې د کووید-19 سخته ناروغی لري، مگر هرڅوک چې کووید-19 ولري کولی شي د کووید-19 اوردې نښې تجربه کړي، حتی هغه خلک چې لږ یا هیڅ نښې ونلري.

د خطر نوري ډلې:

- هغه خلک چې ډیر سخت د کووید-19 ناروغی لري، په ځانگړي توگه هغه کسان چې په روغتون کې بستر شوي یا جدي پاملرنې ته اړتیا لري.
- هغه خلک چې د کووید-19 څخه دمخه لومړني روغتیایي شرایط درلودل.
- هغه خلک چې د کووید-19 واکسین یې نه دی کړي.
- هغه خلک چې د کووید-19 ناروغی پرمهال یا وروسته د څو سیستم لرونکی التهابی سندروم (MIS) تجربه کوي.

څنگه د اورد مهاله کووید سره ژوند وکړو؟

د درملني غوره ډولونه چې کولی شي د اورد مهاله کووید درملنه کې مرسته وکړي لاهم څیړنه یی کیری. په هر صورت، داسې گامونه شتون لري چې تاسو یې کولی شئ د نښو اداره کولو کې درسره مرسته وکړي:

- د ټولنیزو رسنیو په گډون د خبرونو د لیدلو، لوستلو یا اوریدلو څخه وقفه واخلي. د کووید-19 په اړه په مکرر ډول اوریدل کیدی شي د خپگان سبب شي.

• د خپل بدن ساتنه وکړئ:

- ژوره ساه واخلي، اوردې یی کړئ، مراقبت وکړئ، یا د ذهن تمرین وکړئ.
- هڅه وکړئ صحي او متوازن خواړه وخورئ.
- تمرین وکړئ، که تاسو کولی شئ. د خپل بدن نښې واورئ.
- کافي خوب وکړئ.
- د الکول او مخدره توکو څخه ډډه وکړئ.

- د آرام کولو لپاره وخت ورکړئ. که تاسو د وړتیا احساس کوئ، هڅه وکړئ ځینې فعالیتونه ترسره کړئ چې تاسو ورڅخه خوند اخلئ.

- د نورو سره اړیکه ونیسئ. د هغو خلکو سره خبرې وکړئ چې تاسو پری باور لری او د خپلو اندیښنو او دا چې تاسو څنگه احساس کوئ ورته وویاست.

